

A hagyományörzés útján

Szerkesztette: Örsi Julianna

Kiadó: Túrkevei Kulturális Egyesület. Túrkeve – Karcag, 2012. (248 p.)

Magyarországon a Nagy-Alföld közepén, a nagykunsági tájon él egy néprajzi csoport, amely őseit kun eredetűnek tartja és sajátos történelemtudattal, hagyományokkal rendelkezik. Napjainkban kisvárosokban laknak, többségükben a református vallást követik.

A Debreceni Kollégium, majd a Debreceni Egyetem által terjesztett műveltség – európai hatásokkal átszöve – kiváló képviselői által mindenkor nagy hatással volt az itt élőkre. Itt született vagy itt dolgozó nyelvészek, néprajzkutatók, írók, képzőművészek munkássága bizonyítja, hogy vidéken élve is lehet a tudomány és a művészet asztalára komoly műveket letenni így gyarapítva a magyar és az európai műveltséget. A kötetben szereplők – sőt maguk a tanulmányok írói is – a karcagi származású Györffy István néprajztudóst tekintették szellemi példaképüknek, élvezték barátságát vagy művein nevelkedtek. A keleti népek kultúráját kutató nyelvész (Mándoky Kongur István), irodalmár (Körmendy Lajos), az értékteremtő művész (Györfi Sándor), a történeti néprajz, művelődéstörténet művelői (Bellon Tibor, Péter László), a folklór-hagyományok összegyűjtői, közvetítői (Szűcs Sándor, Barna Gábor), a helyi közösségek szervezői, irányítói (intézmény és civil szervezeti vezetők) közös jellemzői, hogy munkásságukkal hozzájárulnak e népcsoport által létrehozott értékek bemutatásához ezzel is gazdagítva a magyar és az európai szellemi kultúrát. E népcsoport lokális társadalma működésében „kulcsemberek” ők, cselekvésre készítetik a helyi társadalmat és erősítik a lokális tudatot, az identitást. Erre a megállapításra jutott a kötet szerkesztője (Örsi Julianna), e néprajzi csoport társadalmának kutatója.

A hagyományörzés útján című könyv elsősorban a 20. században élő egyéniségeket állítja példaképül, de adattárban bemutatja a közösségek által elismert („Nagykunságért–díjjal” kitüntetett) egyéneket, a hagyományápolásban, a közösségszervezésben élen járó, aktív civil szervezeteket és a napjaink gazdasági (mezőgazdasági) átalakulásában utat kereső és találó sikeres embereket is.

Összességében a könyv hozzájárul ahhoz, hogy a múltban felfedezett értékeken építkező „ma emberé” képes legyen a megújulásra, az értékteremtésre és segítse úgy a lokális, a nemzeti és az európai kultúra és műveltség gyarapítását. A hagyományörzés útján című könyv egy mai magyarországi néprajzi csoport kultúráját, gondolkodásmódját, magatartását tárja a széles nyilvánosság elé, de valójában azt prezentálja, hogyan tud beilleszkedni a 21. századi magyar és az európai fejlődés vonalába kreatív vezetői, példaképei által.

A könyv a Karcagon 2011-ben a Tudomány napján megtartott tudományos tanácskozási anyagát tartalmazza az első fejezeteiben. (9–118. p.) A könyv második egységét kitevő adattárban a témához szorosan kapcsolódó életutakkal, életpályákkal és a hagyományörzést felvállaló civil szervezetekkel ismerkedhet meg az olvasó. (119–244.p.) A könyvben angol nyelvű rezümé segíti a külföldi érdeklődést a tájékoztatásban.

A könyv megjelenését a Vidékfejlesztési Minisztérium és egyéni támogatók segítették.

Örsi Julianna